

ЕШІЙ 14 ГЕНАРІ 1837.

N° 4.

JASSY, $\frac{2}{26}$ JANVIER 1837.

АДВИЦА РОМЖНЕСКЪ

ГАЗЕТЬ ПОЛИТИКЪ ШИ ЛИТЕРАЛЬ.

АВЕІЛЛЕ МОЛДАУЕ

GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE.

НОВИТАДЕ ДИН АФАРЪ.

РОСІА.

Газетише де С. Петерсбург аратъ десеевите днанинтий ла рангъръ, пе каре М. С. Ампаратъл, ла прележъл нчмелъй Съя, ла вине воит а фаче: 29 Колонелъ съя днанинтий ла ранг де Генералъ Маіор, 3 Генералъ съя фъкът Ген.-Лентенантъ къ команда. Принцъл Олденбург съя фъкът мъдъларъ Сфатълъ Імперий. Контеле Строгоноф Паҳарник Ампэрзтеск. Принцъл Н. Гагрин Маршал Ампэрзтеск, Д. Гедеонаш Директор Театрърилор ла пріимит Ординъл Сѣ: Владимир Класъл II.

Капиталъ С. Петерсбург авѣ дин анъл 1800, 220,208 лакънторъ, та ръла 1833 съя съит ла 442,896, лнтуре каре 301,870 върбацъ ши 141,026 фемей, нчмъръл каселор ла 7976 дин каре 2750 де піатръ.

ТѢРЧІА.

Дин новиталие челе май проаспете де ла Константинополи дин 9 Декемв, съ ауде къ чюма ар фи споринъ лнтуре Тѣрчіиши Франчіи дин 8рмарѣ тимпълъ чеслъй блжнъ.

Спре аш днкипъни таја ачестей къмплите боле, есте дестъл а дръта днтъмпларѣ 8рмътодре: къ Капел-Маистръ Доницети, кариле съв а са дирекцие аре 8н корпос де 50 мъзиканцъ, ла пердът дин траиншій 37. Асемине редакторъл чел нош а Мониторълъ Отоман, Халан-Ма-

зър Ефенди, кариле аш 8рмат ръпосатълъ Д. Блак, ла фсот о жъртфъ а епидеміей.

Д 9 Декемв: 31а дниверсалъ а нащерій М. С. Сълтанълъ, съя словохит тънъръ дин батеріише ши тоате василе Тѣрчешій.

Дин причина Рамазанълъ, Сълтанъл вол съ пріимѣскъ 8ръриле а марилор Дрегзторъ а Статълъ нчмълъ сара. Ноаптѣ съя днлъмнат тоате касиле ши юмъе мълъръ а Босфорълъ.

Есте къноскут къ, Оанд-Паша, кариле съя днкъскрат къ М. С. Сълтанъл, съя нчмит Мъшир а Гвардієй Ампэрзтескъши Серақир а Милиціей націонале ши а тътърор тръпелор.

Ди 8рма ачестей М. С. аш порончит ка тоцъ мъширъ Ферики а Тѣрніилор Азіей миноре, съ се адресътаскъ дѣпърърѣ ла джисъл лнтуръ толте требиле атингатодре де Милиція національ. Сокотиндъсъ асемине, къ 8н Дрегзтор атжт де маре ар требви съ аиез 8н маре титлъ, М. С. аш виневоит а нчми пе ал съя цинеरе Серақир а Анатолій.

Дрегзторіа де Інспектор а четъцъилор де пе марѣ Нѣгръ, съя днкърединцат лъй Мири-Алай (Колонел) Ібраїм-Бей.

Днцинцъръ дин Сиріа вестеск маре пеире лнтуре армія лъй Али-Паша. Съ паре къ тимпълъ непріинчос ши нчлдестълата пъртаре де грижъ пентръ солдацъ ар фи нчскут тифъс (епидеміе) лнтуре ій, каре нч съ поате стири прииничъ 8н мижлок лнтуребинцат де Ібраїм-Паша.

ГЕРМАНИЯ.

Журналъ дѣ Франкфорт, дин 1
Ген: фактъ о чеरчетаре деспре а Европѣй
старѣ политицъши моралъ, ла мнчептѣлъ анвѣлън,
ши деспре адесоръ неадѣвѣрате новитале а
Гаџетелор Францій, публикъ 8рмѣториѣ Діалог,
интигълат Ганѣс, каре ла Романий, аѣ фост
ун Зем къ дож феце, адека вѣзинда челе
треќите ши челе вітоаре:

Ганѣс.

Редакторъ. Бѣтражълъ Ганѣс, одре че факъ
ли аѣр къ ата лидоитъ факъ?

Ганѣс. Еш кањт тот деодатъ квѣтъ Норд-
Ест (Мѣжноапте рѣспублика) ши квѣтъ
Сѣдвѣст Апъслъ мѣжъ а Европѣй.

Ред. Слѹнем че вѣз дин партѣ чѣ дин тѣн?

Ганѣс. Трий марѣ Имперій, а квѣора привире
есте мѣрѣцъ, дарѣ кам моно тонъ
(Фараж скимѣрѣ.) Пачѣ ши орѣндѣ-
ла сѫнт статорничите. Ампраций
сѫнт аколо респектвицъ, поподрзле
Феричите, лецилѣ пѣхите, Індѣстрія
Лиѳлорицъ, ши артеле (Фрумоасиѣ
местешвѣрѣ) фнаинтиндѣсъ.

Ред. Јар ли чеалантъ парте одре че вѣз?

Ганѣс. Пе Англія вѣд дихбинатъ дѣ при-
чинѣ религіосе ши интрицѣ политиче,
пе Португалія дѣ комплотърѣ, пе
Іспанія дихшврать дѣ лѣпте лиќрѣн-
тате, пе по Франція ла фачериле
дѣ вине а Краївѣлън вѣд рѣспубликѣн
къ квѣцитѣлъ оморулаѣн.

Ред. Че вор фи ќикънд тиќлошій а квѣро-
ра сојртъ пѣрѣре съ афлѣ анинатъ
дѣсѣпра рѣпен пеїрѣ?

Ганѣс. Че съ ќикъ, ій ќик къ ачѣста есте
ачѣ май феричитъ старе; къ аколо
унде 8рмѣзъ рѣзбой чивил (Інтрѣ
патріоцъ) аколо домнѣзъ слобоженіа;
къ аколо унде съ омоарѣ пе Ампраций
сигъранціа есте пентрѣ тоїн. Къ ун
квѣмѣт ій тѣнгъеск пе націиле дѣ ла
Норд ка пе унілѣ нѣ нѣ щів а преѹи

ачесте минувнате фачерѣ дѣ вине.

Дар націиле дѣ ла Норд, одре че фак еле?
Фак фоартѣ пазкѹтъ мѣжинъ, ши ал-
квѣтъеск квѣцѣ каре нѣ сѫнт тодѣ-
вна вине, пентрѣ кѣ фак кам премвлте.

Слѹнем, Ганѣс, одре ли цѣрилѣ дѣ
мѣжъ-зи нѣ съ алквѣтъеск квѣцѣ реле?
Інтрѣадѣвѣр чева май пѹцине, дар
аколо съ типѣрѣск Гаџете мѣлт май
реле дѣкѣт тоате квѣцилѣ Нордулаѣн.

Алѣв! пнѣк кїнд лиಡешерт-ворвито-
рѣй вор съ окрѣмѣлакъ лумѣ?

Пнѣк кїнд лумѣ съ вл лиќрединца
деспре лишлажчиѣ ачелор лиಡе-
шерт-ворвиторѣ?

Епохъ феречитъ! одре рѣсприва та
ли аїл 37.

Аша есте, о пот ѿврѣи.

Дѣ доамнѣ!

Лисъ ли аїл 1937.

Към! съ сѣферим лиќиз 8н вѣк? дракул,
съ тѣ єе! дар че каѹцѣ тот одатъ дин
тоате пѣрцилѣ.

Вѣд! чете дѣ оамнѣй карїй ворбеск
деспре жарналъ дѣ Франкфорт.

Дѣ 8нде вин ій, дѣ ла Норд сѣк
дѣ ла Мѣжъ-зи?

Ачїй карїй вин дѣ ла мѣжъ-зи съ
нѣмеск Критичѣ; та ачїй дѣ ла
Норд съ нѣмеск Прѣнѣмѣранций.

Лаудѣ фіе ачелор дин 8рмѣ, та дѣ
чїй лиќтѣ нѣм пасъ! Одре нѣ тре-
євѣ авѣ пристинѣ ши дѹшманѣ?

Сар пѣтѣ гѣсъ 8н міжлок дѣ а-Ли-
мѣка пе тоїн оамнѣй.

Каре есте ачел міжлок?

Ар т҃рееви съ фіи ка миње къ дож феце.
Къ нептѣнци, Синіор Ганѣс!

Май вине съ пердем кїцѣвка пристенї,
дар съ фим къ 8н сїнгър кап, ши
съл пѣртѣм дреpt; съ авем о лиќез,
дар съ о Інтрѣвѣнцизм вине. Къ-
тѣкъ Ампраций съ ќичем пѣрѣре,, па-

че, дрептате ши жиантире, кътре наций, , ръндъгали публик, феричире, лъминаре! Кътре евлавиош: Толеранция (Лингадирие) кътре Гащетирий; къует, кътре политичн "дрептъ-чудекатъ! Дрепт ачеа съ 8ръм Гащетей Дева ка съ нъ май 3икъ къ кедарчка алеанци аъ ацивнс а фи дъ ръсъл Европий, каре нъ съ къбине а дископеринич ла Парис, съ пофтиим съ Месаже, съ нъ 3икъ, къмкъ полития Касел съ афълън Дъкатъл Баден. Съ ръгъм съ Гащета Лестан (*Le temps*) дъ амай четирикъ одатъ трактатъл прин каре и съ паре къ Брайенвали есте 8нитън Кръл дъ Хановер, ши апой, дакъ дъпъ ачесте трън грешеле, ам май дескоперитън 3икъ мълте-алте, съ ергъм камардилор (товаржилор) нощри, пентръ ка ши ий ла интъмиларе съ ерте-ши-ноя.

ФРАНЦИА.

Деспре Атентатъл (чекарѣ дъ омор) агъпра Краиълън съ май адлаг 8ръмътоариле: Пистолъл кариле аъ датъ фок агъпра Краиълън, нъ лаъ агинс, пъмбъл сферъмънда чъмъриле каретей, аъ трекът интре капъл Дъкей дъ Орлеан, ши а лън Немър ши аъ интратън поклит.

Дмпъшкътъра аъ пърчес динтре о чѣтъ дъ трън тинерън че съ афла дъпъ Гвардіа націоналъ, нъмай 8нъл динтре ий аъ дмпъшкат; лн минътъл къндъ саъ азънтъ ловирѣ, 8н ал доиле тмнър, аъ ръдикатъ брацъл спре а да фок, лн съ 8н четвъдан аъ азътътъ мъна, ши лаъ дретъйт. Ал тріиле, кариле асемине авѣ 8н-пистол нъ тръсъсъ 3икъ. Дин дегънарѣ ачел саъ нъскът о лнсъмнатъ неръндъгали, лн 8ръмарѣ кортежълън (алай), тръсъра Краиълън аъ стътът, М. С. аъ дешкис чъмъл, аъ ворънг къ вро кънца Генералъ а свитеи сале, ши

аъ линещит пе мълцимѣ дъ оленъ. Лнсъ чъмъриле сферъмате рънисъ фада Дъкей дъ Орлеан ши Немър, Дъка дъ Орлеан съпът 8рекъ дрѣпътъ, ши сънцера фадре мълат. Дъка дъ Немър, авѣ нъмай о микъ 3гъръйтъръ пе фада дрѣпътъ: Пе ачий трън 8чигашъ таъ лнкис индатъ ши таъ дъс интън ла Кордегарда Гвардіе націонале, ши апой ла Гъбернаторъл капиталън, инде индатъ Прѣфектъл полиціеи аъ лнчепът а черчета пе виновацън. Ий аъ архат о марс интъмънш ши аъ 3ис къ нъмай лнсъш воница лор таъ хотърят кътре фадта лор, лнсъ нъмеле лор нъ аъ вонт съл 3икъ. Пънкши семниле дъ страст лъвъ аскънс, ий ера ръсъ фмъръкацън. Върста лор есте дъ 22, пън ла 23 аин. Ачела кариле аъ дмпъшкат, есте океш, фадре слав, мик ши непътингъс. Индатъ дъпъ Адънадѣ Камериаор, тоцъ мъдъларън а Камериън Панрилоор ши а Депътацилор, аъ мерс ла Палатъл Тълерън, трекънд пе цос пин градинъ ши дакътънди. 8н стрълччит кортеж. Краиъл таъ пріимит фадре вине ши дъпъ ростириѣ къвънтьлън ши а ръспънчълън лн каре съ архата дъюшіа Краиълън пентръл съзъ попор, ши тънгъирѣ Депътацилор деспре лнфрикошата лнгъмпларе, ши юбириѣ лор кътре 8н асемине вредникъ Монарх, ачеста аъ дат о микъ ре-лаціе а Атентатълън къ 8ръмътоаре къвинте: „Ез нъ щіш към ам пътът скъпа, към ам „, пътът съ мъ фереск дъ дмпъшкътъра къндъ „, кър лн ачел минът ей ерам къ капъл ла о-“ блон, Немър кариле асемине съ лнкина кътре „попоръл, ера тот ла ачел облон. Пъмбъл „тръвъе съ нъ фи фост май депъртат дъ капъл „ съзъ дъ кът дъ 8н палмак ши чъмътате. „, Депътаций аъ петрекът ла Краиъл **20** минътъ.

Мониторъл къпринде лнчънциарѣ къ л 17 Декемв: Краиъл аъ ръндъгит а се съре лн параклислъ дъ Тълерън 8н Тедевъм спре мълцимирѣ мънитъирѣ віецій М. С. Краиъл ши Крънса, дмпреънъ къ тоатъ фамиліа Крънска, аъ фост фадъ ла ачелъ ръгъчънъ.

МАРЕ БРИТАНИИ.

Дн 15 Дек: аă 8рмат дн Англă, ши май алеc дн Лондра непоменитъ ши аша де маре Фортънк кă омът, днкжт капитоліа аă рзмас дож зиле фэрк новителел дн афарк, ши үбнта кореспонденциилор кă Европа, саă днгропат дн троганър, каре днчетаре де комникаціе Енглехій зик кă саă причинит дн Блокада омътвълъй.

Квріеръл де Лондра дншінцахъ кăмкъ Гвернъл аă фи нёмит пентръ Сервіа 8н Консъл, каре дрегъторіе саă днкредицат Колонелълъ Хоус, а квріга талент, чинсте ши статорник ҳарактир, фмбинат кă прінноасъ маніе, жл фок потривит кă асемине пост.

ПОЛОНІА.

Фоиле публиче дншінцахъ дн 3 Декем: кăмкъ ла Варшавіа саă ивит Холера, де каре волъ 23 персоане ловиндусъ 11 аă мърт.

ГРЕЧІА.

Атина чѣ стрзлъчнитъ, пе каре варваризмъл аă фост днгропат дн српкътъръ, ренащие дн 3и т 3и, деканд фжкандъсъ капитоліа Гречій, съ днтревънцъхъ соме днтръ аă съ регулярире дъпъ 8н план оржидъйт.

Лвкърриле ла Акрополис 8рмѣзъ кă спорире, зидъл чел маре пе кариле Венеціаній (че аă фост домнит аиче пын ла 1716) дншінцахъ днтръ апзаре, саă обориг ши мълте фръмоасе колоне ши обектъръ саă май дескоперит. Да Пірэсъ саă гжсит гарк кжтева интересанте мормънтъръ. Пе ла днчепутъл 18н Дек: ера съ плече дн Гречія кжтева ваке днкъркате кă волонтерій Германій, карій аă ешил дн оастъ греческъ, ши съ днтоарнъ дн Бабаріа.

ІСПАНІА.

Де ла Мадрид дншінцъхъ дн 12 Дек: кăмкъ Кортес аă днвонт Гвернълъ днпчтър-

инчирѣк ектрординарж дн интересуриле Оккремърій ши кă ачѣстъ лецивире саă прокламат (публикат) пе пілаца конституцій.

Сорта четкій Билбао съ апропіе де а еă днксеер, дн 10 Дек: аă днчепут Карлисътій таă бомбардаментъл асъпра тэрілор ши асъпра 8нвъй вак Енглез кариле днтрашъ дн рів спре днвторіял Христинилор, дн 11 аă ешил З баталіоне Христинос дн четкія Дезієрто ши а лор артилеріе аă дескис аша 8н фок днкжт т8нвріле Карлисътілор аă амъцит. 4000 оставш а л8н Гомец аă съ сосакъ дн 12 днайните Билбао; Алекс 300 квадрашъ ши 1500 педестри сосинд ла Виторія падѣкъ де аколо кă 8000 оаменъ кă скопе де а съ 8ни кă Еспартеро. Карлисътій съ гжтеск съ днпедиче социрѣ ачестъл амъторъ. Інцинерій Карлисътій аă съпрат о минъ (8н шанц съп пампнт пын съв о тэріе 8нде апринжинд гарк де пышкъ сърпъ четкія днкжт оастъ дн а фарк поате днтра) кжтъръ тэріа Квитана, інцинерій Христині съпмінд асемене о контрэмінне кжтъръ Карлисътій, днтулніндъсъ кă ачестіа, саă езтвт, днсъ н8 саă приміт днкъ дншінцъръ деспре ачѣстъ съвт пампнтескъ езтвліе.

О днешкъ телеграфикъ де ла Баіона дншінцахъ Ген: Еспартеро, днпчт о крънта вътвъліе дн 12 ши 13 Дек: дн каре Карлисътій мълт аă фи пердът, аă днтрац ла 13 дн Билбао, каре прин ачѣста аă съпрат а доза оарк дн примеждіа 8нвъй къмпнит асалт ши а стирпирен сале. Спн къ Карлисътій аă пердът а лор артилеріе, таă Дон Карлос саă трас ла Вилафранка, прин каре днтулнларе Христиній аă въпнатат ноă кваж таă Карлисътій саă днтристат.

Дн рзбоиля авгулъ 1822 веститъл Ген: Мина, кариле ера акъма Гвернатор ла Барселона, аă мърт дн 12 Дек: 8н авріал зи-че кă ачѣстъ новита самънъ кă ачаа а 8ней фмвіеръ, де време че дедемъл н8 съ май азъкъ воренда чева деспре Мина!